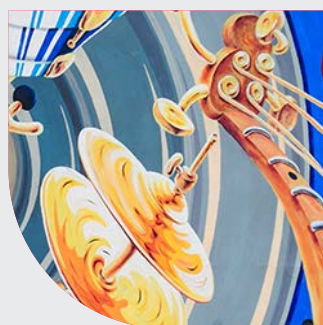
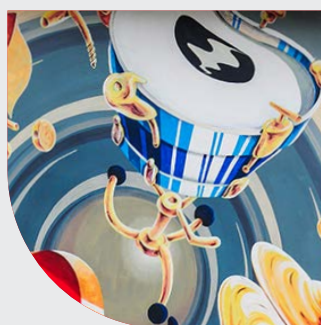

Dobra praksa
Turizma
Ljubljana

RAZVOJ LJUBLJANSKIH KULTURNIH ČETRTO

Turizem Ljubljana

RAZVOJ LJUBLJANSKIH KULTURNIH ČETRTEI

Ljubljano sestavlja več četrti, organiziranih v četrtne skupnosti, kar spodbuja decentralizirano upravljanje in omogoča aktivno sodelovanje prebivalcev pri oblikovanju življenja v mestu. Četrti postajajo vse bolj zanimive tudi z vidika turizma, saj ponujajo avtentičen stik z lokalnim življenjem, daleč od ustaljenih turističnih poti. Medtem ko mestno središče slovi po arhitekturi, kulturni dediščini ter živahni gostinski in dogodkovni ponudbi, četrti navdušujejo z edinstvenim utripom, lokalnimi zgodbami in priložnostjo za vpogled v vsakdanjik Ljubljančank in Ljubljančanov.

Fotografije: Andrej Lamut

En Knap

Moste Open

Izzivi in cilji

Rezultati Raziskave značilnostih tujih obiskovalcev 2024 kažejo, da se večina turističnih tokov še vedno osredotoča na ožje mestno središče – predvsem na območja, kot so nabrežje Ljubljane, Kongresni trg, Čopova ulica in Ljubljanski grad. Ta koncentracija obiska pomeni velik izziv za uravnotežen razvoj turizma v mestu.

Na ta izziv Turizem Ljubljana odgovarja z dvema ključnima strateškima usmeritvama:

1. Podaljšanje dobe bivanja in pozicioniranje Ljubljane kot privlačne destinacije za kratek oddih;
2. Decentralizacija turističnih tokov izven mestnega središča, s poudarkom na razvoju novih doživetij v različnih mestnih četrtih.

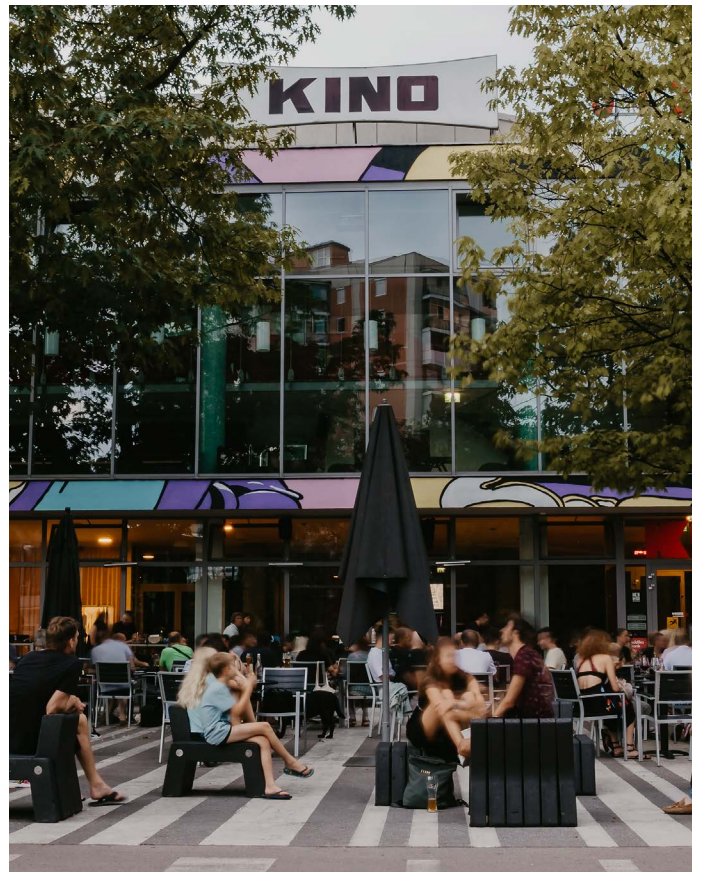
Za uresničitev teh ciljev je Turizem Ljubljana v sodelovanju z agencijo Nea Culpa pričel z načrtnim razvojem alternativne, lokalno zasidrane turistične ponudbe. V središču tega razvoja so kulturne četrti – prostori, kjer kulturne ustanove, nevladne organizacije, lokalna društva, mladi ustvarjalci, producenti dogodkov, lokali, šole, podjetniki in prebivalci skupaj oblikujejo raznolike, pristne in obiskovalcem dostopne vsebine.

Vsaka kulturna četrt deluje kot celostna mikrolokacija, ki nudi edinstveno izkušnjo: kulturne dogodke, razstave, vodstva z lokalnimi zgodbami, kulinarična priporočila in športne aktivnosti. Hkrati pa te četrti ostajajo življenjski prostori, kjer domačini ustvarjajo, delajo in živijo.

Razvoj kulturnih četrti v Ljubljani poteka v tesnem sodelovanju med Turizmom Ljubljana, Oddelkom za kulturo Mestne občine Ljubljana in številnimi partnerji iz kulturnega, ustvarjalnega in turističnega okolja. V ospredju je skupna vizija: Ljubljana kot globalno prepoznaven prostor kulture in ustvarjalnosti – mesto, ki je prijetno za življenje, navdihujoče za delo in vabljivo za obisk. V središču razvoja postavljamo zadovoljstvo prebivalcev, saj verjamemo, da lahko kakovostno izkušnjo zagotavlja le mesto, ki dobro služi svojim prebivalcem.

Računalniški muzej v Šiški

Kino Šiška

Fotografije: Boštjan Tacol in Matjaž Tavčar

Potek projekta

V izbranih četrth smo izvedli moderirane dialoge z nosilnimi deležniki in prebivalci, oblikovali delovne skupine ter pripravili akcijske načrte za razvoj. V procesu smo identificirali tudi tri ključne ciljne skupine, ki iščejo stik z lokalnim okoljem in doživetja izven ustaljenih turističnih poti: raziskovalci (gostje, ki iščejo avtentične vsebine in globlje razumevanje lokalnega okolja), družabniki (ljubitelji lokalnih dogodkov in kulinarike) ter individualni gostje (popotniki, ki potujejo sami ali v paru in se želijo umakniti množici).

Leta 2022 smo prepoznali tri že obstoječe kulturne četrti (Tabor, Soteska in Križevniška), ki smo jih nadgradili s ciljno promocijo. Vzporedno smo pričeli z razvojem dveh novih območij: Šiška in Moste. Vsaka od njih ima svojo zgodbo, skupnost in ustvarjalni potencial. Kriteriji za izbor so vključevali prisotnost kulturnih ponudnikov, zanimive točke, kjer se prebivalci srečujejo, in obstoječo lokalno dinamiko.

V novih četrteh smo vzpostavili model sodelovanja, oblikovali lokalne delovne skupine (KČ Šiška in KČ Moste), uskladili razvojne usmeritve ter začeli izvajati skupne promocijske in razvojne aktivnosti. Pri tem smo geografsko upoštevali meje obstoječih četrtnih skupnosti.

Pomembna vidna prelomnica je bila vzpostavitev spletne podstrani kulturnih četrti na portalu Turizem Ljubljana (april 2023). Jeseni istega leta smo pripravili skupni predstavitveni dogodek »Cela šiškarija«. Dogodek je omogočil predstavitev raznolikih dejavnosti, lokalnemu prebivalstvu in obiskovalcem pa pokazal živahno, avtentično četrt. Naš razvojni pristop deluje po načelu, da ne posegamo v fizično strukturo prostora, temveč ohranjamo identiteto obstoječih skupnosti. Delujemo po načelu "od spodaj navzgor": prisluhnemo lokalnim pobudam, spodbujamo obstoječe vsebine in podpiramo razvoj znotraj že vzpostavljenega družbenega in kulturnega tkiva.

Kulturne četrti

kot celostne mikrolokacije nudijo edinstveno izkušnjo

kulturni dogodki

razstave

vodstva z lokalnimi zgodbami

kulinarična priporočila

športne aktivnosti

3 ključne ciljne skupine

raziskovalci

družabniki

individualni gostje

Vir: Raziskava o značilnostih tujih obiskovalcev (n=762)

Rezultati in dosežki

Projekt kulturnih četrti se je v obdobju 2022–2024 uveljavil kot primer dobre prakse na stičišču urbanega turizma, kulture in skupnostnega razvoja. Njegova umeščenost v ključne strateške dokumente Mestne občine Ljubljana in Turizma Ljubljana (npr. Strategija razvoja kulture MOL, Strategija TL, Ustvarjalna Ljubljana) dokazuje sistemsko podporo in dolgoročno vizijo.

S projektom smo uspešno vzpostavili horizontalna partnerstva med kulturnimi ustvarjalci, kreativnimi industrijami in lokalnimi prebivalci. Kulturne četrti danes povezujejo več kot 50 organizacij, ki soustvarjajo identiteto teh prostorov. Poleg vsebinske podpore projekt omogoča tudi ciljno sofinanciranje dogodkov in prireditev v posameznih četrteh, kar spodbuja lokalno kulturno produkcijo.

V letih 2022 in 2023 smo oblikovali dva akcijska načrta za razvoj kulturnih četrti in ju začeli postopno uresničevati. V KČ Šiška smo z dogodkom Cela šiškarija povezali 10 partnerjev, izvedli več kot 30 dogodkov ter razvili tematsko vodenje po četrti. Umetniški in okoljski posegi vključujejo odstranitev 25 m² grafitov na stavbi Računalniškega muzeja in njegovi okolici ter podporo nastanku monumentalnega murala italijanskega umetnika Ciba (Pier Paola Spinazzè).

Za lažjo orientacijo obiskovalcev smo izdali tudi žepni zemljevid KČ Šiška z edinstvenimi ikonami, ki jih je oblikoval Ljubo Bratina.

Kulturne četrti so postale prepoznaven del promocijskih kampanj Turizma Ljubljana in so vse pogostejše predstavljene tudi v mednarodnih medijih kot zgled trajnostnega pristopa k razvoju mestnega turizma.

Dogodek Cela Šiškarija

v časovnem obdobju 2022–2023

10
povezanih
partnerjev

30+
dogodkov

umetniški in
okoljski posegi

žepni zemljevid
KČ Šiška

Zaključek in nadaljnji koraki

Kulturne četrti niso zaključene celote, temveč odprt in živ sistem sodelovanja, ki raste skupaj z mestom in njegovimi obiskovalci. Predstavljajo priložnost za razvoj turizma, ki je trajnosten, vključujoč in prepoznaven po svoji lokalni identiteti. Namesto gradnje novih atrakcij krepimo obstoječi potencial – lokalne programe, ustvarjalnost, umetnost, gastronomijo, obrt in pristne stike z domačini. S tem Ljubljana postaja mesto, kjer turizem ni vsiljen element, temveč obogatitev in nadgradnja življenja v mestu.

Mestna občina
Ljubljana

